

MEMO

Project Waterbloem: relatie tussen uitvoeringsperiode en overtreding Wnb soorten

Onderwerp: Relatie tussen startdatum en overtreding Wnb

Projectnummer: 2020-WL10

Status: informatief

Opdrachtgever: Waterschap Limburg

Datum: 27-10-2022

Opsteller(s): (OmniVerde B.V.)

Afschrift aan:

Inleiding

De wens van het waterschap is het project Waterbloem op korte termijn van start te laten gaan. De startdatum is van groot belang met betrekking tot de Wnb. Het kan betekenen dat verbodsbepalingen wel of niet overtreden worden en dat een ontheffing wel of niet aangevraagd moet worden.

In deze memo wordt inzicht gegeven welke consequenties een bepaalde startdatum heeft voor beschermde soorten m.b.t. het overtreden van de Wnb soorten.

Aanwezige beschermde soorten en hun kwetsbare periode

Op basis van aanvullend onderzoek is bekend geworden dat beschermde soorten aanwezig zijn binnen het projectgebied.

Deze beschermde soorten ondervinden mogelijk negatieve effecten van de beoogde werkzaamheden.

Het betreft de volgende diersoorten:

- das,
- broedvogels,
- levendbarende hagedis

- alpenwatersalamander.

Deze beschermde soorten kennen een kwetsbare periode (lees: voortplantingsperiode). Deze periode is weergegeven in onderstaande tabel 1.

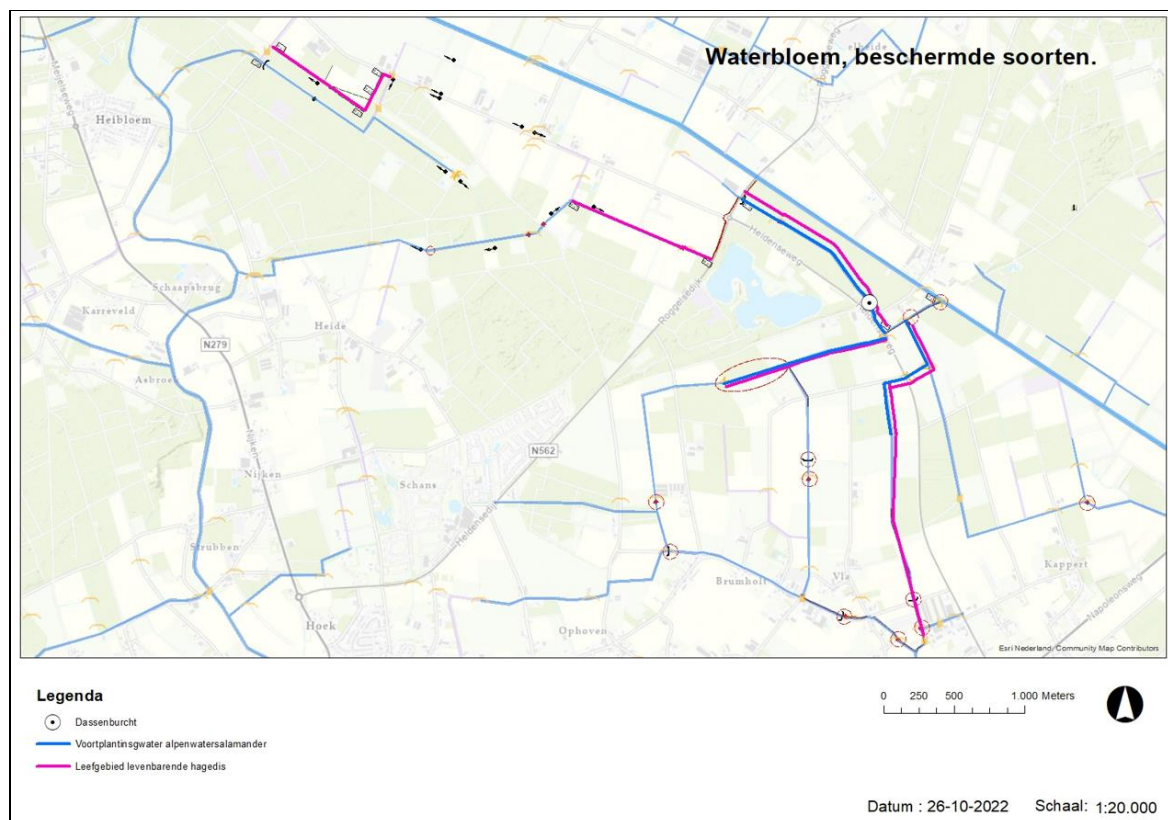
Tabel 1 Kwetsbare periode van een aantal diersoorten.

soort	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
das	⊙	⊙	⊙	⊙	⊙	⊙						⊙
broedvogels												
levendbarende hagedis												
alpenwatersalamander												

De kleur uit de matrix komt overeen met de legenda van de beschermde soort op onderstaande kaart. Voor broedvogels is dit niet nader uitgewerkt op een kaart. De broedvogels kunnen doorheen het gehele projectgebied voorkomen. Het betreft hierbij zowel grondbroeders als broedende vogels in bomen en struiken.

Verspreiding van de beschermde soorten, behalve vogels

Op onderstaande kaart (ook vergroot achterin memo opgenomen) zijn wel de voortplantingsplaatsen weergegeven voor de das, levendbarende hagedis en de alpenwatersalamander.

Te zien is dat de voortplantingslocatie van de das beperkt is tot een beperkt deel van het project. Voor de levendbarende hagedis en alpenwatersalamander is het duidelijk dat een groot deel van de watergangen waar werkzaamheden gaan plaatsvinden als leef-/voortplantingsgebied gelden. Werkzaamheden uitvoeren binnen de kwetsbare periode (tabel 1) heeft negatieve gevolgen voor de beschermde soorten.

Relatie uitvoeringsperiode en overtreding Wnb

Onderstaand wordt aangegeven wat de gevolgen zijn van het uitvoeren van werkzaamheden i.r.t. de beschermde soort en de uitvoeringsperiode binnen de op de bovenstaande kaart aangegeven gebieden.

A) Voorjaar (maart) 2023

Wanneer de werkzaamheden uitgevoerd gaan worden in het voorjaar van 2023 betekent dit dat de uitvoering valt binnen de voortplantingsperiode van alle soorten.

Consequenties:

- Das

De dassenburcht langs de Zwartwaterlossing betreft een bewoonde kraamburcht. In het talud van de watergang bevinden zich diverse ingangen van de burcht. Aan de andere zijde van de watergang wordt het talud vergraven ter verbreding van de Zwartwaterlossing. Binnen de kwetsbare periode mogen geen werkzaamheden plaatsvinden binnen 50 m van de bewoonde dassenburcht. Wanneer in deze periode toch binnen 50 m van de burcht gewerkt gaat worden, worden verbodsbepalingen van de Wnb overtreden. Mitigerende maatregelen ter voorkoming van de overtreding zijn niet mogelijk. Er dient een ontheffing te worden aangevraagd. Er zal in de ontheffingsaanvraag zeer goed beargumenteerd moeten worden waarom perse in de kwetsbare periode van das gewerkt moet worden en waarom een alternatieve tijdsplanning, buiten de kwetsbare periode, niet mogelijk is. Het is zeer onzeker of de argumenten voldoende zwaarwegend zijn om het bevoegd gezag te overtuigen van het feit dat perse in de kwetsbare periode gewerkt dient te worden. De kans dat het bevoegd gezag een ontheffing verleend is uiterst gering.

- Broedvogels

Wanneer in het broedseizoen struweel en bomen gekapt worden, of grondbroedende vogels worden verstoord, wordt de Wnb overtreden. Een mitigerende maatregel zou kunnen zijn dat er intensieve ecologische begeleiding is die vóór het kappen bomen en struweel, of maaiwerkzaamheden checkt op aanwezigheid van broedende vogels. Zijn deze niet aanwezig dan kan de begeleidende ecoloog een te kappen boom/struweel vrijgeven. Treft hij wel nesten aan dan kan niet gekapt worden. Een ontheffing om dan toch te mogen kappen zal door het bevoegd gezag niet worden gegeven.

- Levendbarende hagedis

Om te voorkomen dat de Wnb overtreden wordt, dient ervoor gezorgd te worden dat in de kwetsbare periode van levendbarende hagedis geen hagedissen aanwezig zijn in de taluds en op/langs de schouwpaden van watergangen die vergraven worden of op/langs schouwpaden die verbreed worden. Dit betekent dat in de periode dat verstoring van de habitat van de levendbarende hagedis is vrijgesteld van de verbodsbepalingen van de Wnb, het habitat ongeschikt gemaakt dient te worden zodat hagedissen zullen vertrekken. Dit ongeschikt maken van het habitat kan gerealiseerd worden door de vegetatie zeer kort te maaien en vervolgens zeer kort te houden. In dat geval dient gemaaid te worden in de periode 15 augustus t/m 15 oktober. Deze periode is inmiddels versterken.

Wil men toch in maart 2023 starten dan zal een ontheffing moeten worden aangevraagd. Er zal net als bij de das in de ontheffingsaanvraag zeer goed beargumenteerd moeten worden waarom

perse in de kwetsbare periode van levendbarende hagedis gewerkt moet worden zonder dat het habitat van te voren ongeschikt is gemaakt. Tevens zal moeten worden uitgelegd waarom een alternatieve tijdsplanning niet mogelijk is. Het is zeer onzeker of de argumenten voldoende zwaarwegend zijn om het bevoegd gezag te overtuigen van het feit dat perse in de kwetsbare periode gewerkt dient te worden. De kans dat het bevoegd gezag een ontheffing verleend is uiterst gering.

- Alpenwatersalamander

Om te vermijden dat de Wnb overtreden wordt, dient voorkomen te worden dat salamanders in het voorjaar naar de te vergraven watergangen trekken om zich erin voort te planten. Dit betekent dat langs elke waterhoudende watergang waar gewerkt gaat worden tweezijdig schermen geplaatst moet worden om naar het water trekkende salamanders tegen te houden. Er zullen aan de buitenzijde van de schermen emmers moeten worden ingegraven om de amfibieën te vangen. De dieren zullen verplaatst moet worden naar geschikt leefgebied buiten de zones waar gewerkt wordt. De emmers dienen minimaal in de maanden maart t/m mei, met mogelijk uitloop tot in juni, gecontroleerd te worden. Voor het mogen vangen van de salamanders dient een ontheffing te worden aangevraagd.

B) Startdatum: oktober 2022 of 2023

Wanneer de werkzaamheden uitgevoerd worden in de periode oktober t/m februari betekent dit dat de uitvoering valt buiten de voortplantingsperiode van broedvogels, levendbarende hagedis en alpenwatersalamander. De werkzaamheden langs de Zwartwaterlossing, ter plaatse van de dassenburcht, zouden uitgevoerd kunnen worden in de periode oktober-november. Dan vallen deze werkzaamheden ook buiten de voortplantingsperiode van de das.

Consequenties:

- Das

Werken volgens ecologisch werkprotocol. Geen ontheffing nodig.

- Broedvogels

Geen ontheffing nodig. Wel door een begeleidend ecooloog een finale check laten uitvoeren op aanwezigheid van eekhoornnesten en jaarrond beschermde nesten van havik en wespendif.

- Levendbarende hagedis

In de periode 15 augustus t/m 15 oktober dienen alle trajecten waar gewerkt wordt en waar levendbarende hagedis voorkomt of volgens de begeleidend ecooloog te verwachten is, kort gemaaid te worden en vervolgens kort gehouden te worden. Daarna kan in de rest van het jaar gewerkt worden. Geen ontheffing nodig.

- Alpenwatersalamander

Werken volgens het ecologisch werkprotocol. Dit zal betekenen dat de werkzaamheden langs te vergraven watergangen uitgevoerd dienen te worden in de periode oktober t/m januari (wellicht tot februari, afhankelijk van de weersomstandigheden en ter beoordeling van de begeleidend ecooloog)

Concluderend advies

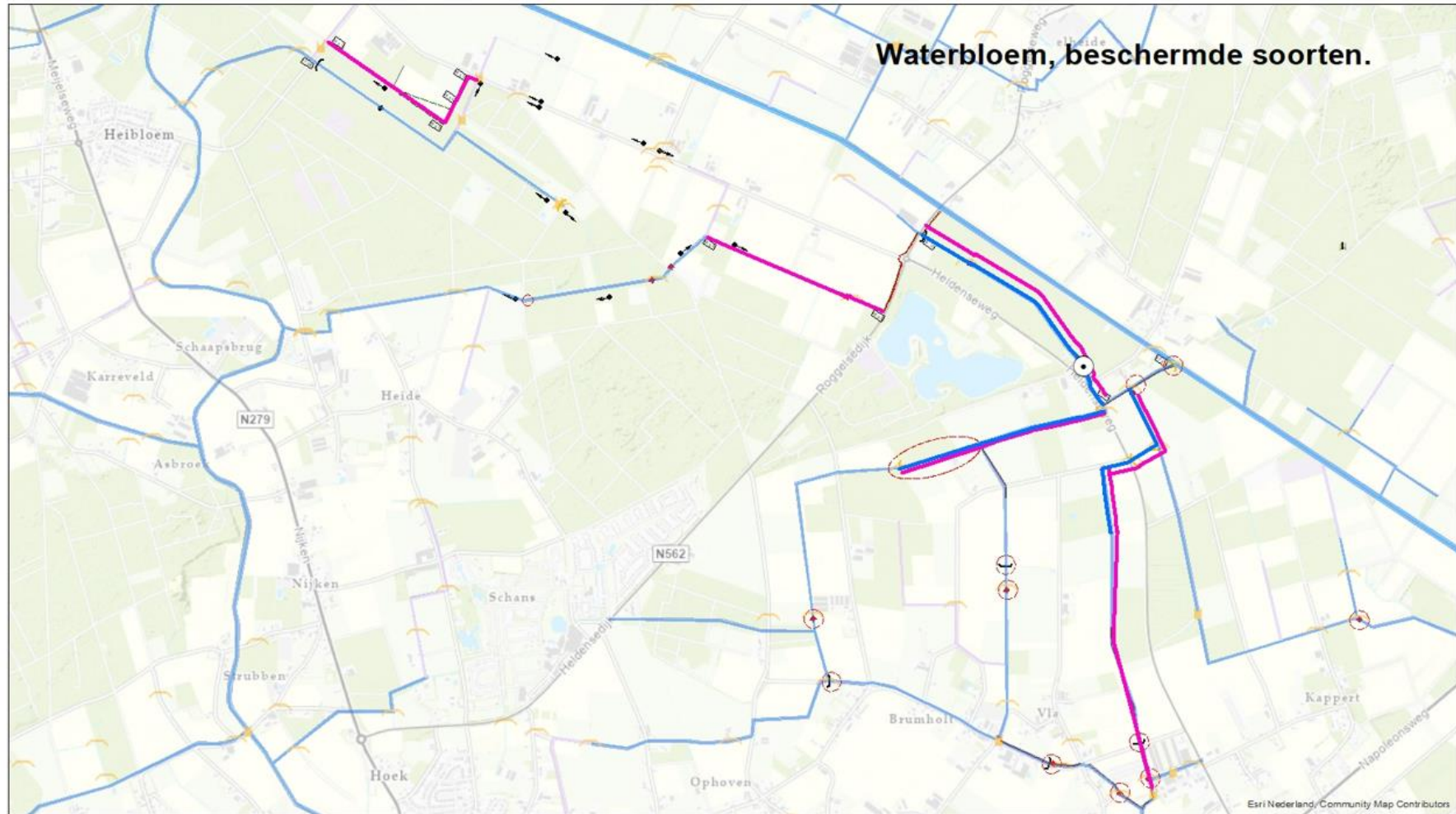
Voor het kunnen uitvoeren van de werkzaamheden binnen kwetsbare periodes van de beschermde soorten binnen leef- voortplantingsgebieden is een ontheffing Wnb nodig. Het is niet waarschijnlijk dat het bevoegd gezag een ontheffing zal verlenen om in de kwetsbare periode werkzaamheden uit te voeren binnen deze gebieden. Aannemelijk is dat het bevoegd gezag zal aangeven te werken met mitigerende maatregelen en de werkzaamheden uit te voeren buiten de kwetsbare periode. Bovendien zullen aanzienlijk meer (en gedurende langere tijd) mitigerende maatregelen uitgevoerd moeten worden.

Het uitvoeren van de werkzaamheden binnen de leef- voortplantingsgebieden kan uitgevoerd worden zonder aanvraag van ontheffingen en met het treffen van zeer beperkte mitigerende maatregelen wanneer gewerkt wordt in de periode oktober t/m januari-februari.

Er dient dan wel in de periode 15 augustus t/m 15 oktober gemaaid te worden langs trajecten waar levendbarende hagedis voorkomt/verwacht wordt.

Bovendien zullen de werkzaamheden ter plaatse van de dassenburcht langs de Zwartwaterlossing uitgevoerd moeten worden in de periode oktober-november.

Daarnaast kunnen binnen het project ook jaarrond werkzaamheden worden uitgevoerd aan bijvoorbeeld de aanpassing of verwijderen van de stuwen, daar de impact hiervan niet van invloed is op de beschermde soorten, mits dit geen verdrogende werking heeft op de voortplantingswateren van de alpenwatersalamander.

Waterbloem, beschermde soorten.

Legenda

- Dassenburcht
- Voortplantingswater alpenwatersalamander
- Leefgebied levenbarende hagedis

0 250 500 1.000 Meters

